

**[Victor Pürschel.]**

de Partier, der havde opnaaet Enighed om Grundloven, gik til et Fredsvalg. Det var naturligvis det rigtige, for det vilde være Humbug at lave en Valgkampagne, hvor man skændtes om en hel Masse andre Ting, naar Spørgsmaalet i Virkeligheden drejede sig om denne ene Sag.

Der har man i Virkeligheden den sunde og rigtige Vurdering. Den sunde og rigtige Konsekvens af, at man er enedes om en Forfatning, er, at man ved Forfatningsvalget undlader at føre Kamp indbyrdes. Saa maa naturligvis de, der ikke er Tilhængere af Forfatningen, føre Kampen imod Regeringen om dette Spørgsmaal. Det er jo dog et ret vigtigt Spørgsmaal; ganske vist har der ikke været videre Interesse for det ude i Befolkningen, men nu er det engang sat paa Dagsordenen, og man nødes til at tage Stilling til det, og saa skal det ogsaa gøres paa ærlig Maade.

Det er Forfatningen, det kommende Valg drejer sig om; det er den, der skal stemmes om. Og saa er det ogsaa naturligt, at konservative Vælgere ved dette Valg tilkendegiver klart og tydeligt, om de billiger den Svingning, som de konservative Rigsdagsmænd for en stor Del har foretaget, bort fra det Program, paa hvilket de i sin Tid er valgt. Det er dog naturligt, at Vælgerne faar Anledning til at tilkendegive dette, og det kan de ikke gøre ved en Folkeafstemning, der følger bagefter.

Det er ogsaa dette, der er ubehageligt for det konservative Parti, og derfor siger den konservative Partiformand, at dette Valg er et Prøvevalg. Et Prøvevalg i denne Betydning er et helt nyt Begreb, der her indføres.

Vi ved alle sammen, hvad et Prøvevalg er. Det er et Valg, ved hvilket man undersøger Stemningen, forinden man gaar til det endelige Valg. Men det er der jo ikke Tale om her, denne Afstemning her er reel og endelig nok. Der er ogsaa konservative Folketingsmænd, der gaar ud og fremhæver — efter min Mening med Urette —, at hvis Folkeafstemningen skulde gaa Regeringen imod, saa sad den Rigsdag paa 4 Aar. Den Slags Ting kan man naturligvis ikke have. Hvis Folkeafstemningen gaar Regeringen imod, maa det være en simpel Sømmelighedssag, at der udskrives et Folketingsvalg paa ny. Det er dog en given Ting, og det gaar jeg ogsaa ud fra, at Regeringen er enig i. Jeg har før spurgt den om det, og den har ikke svaret; jeg gaar ud fra, at naar den ikke svarer, er

det, fordi den ikke ønsker at protestere imod en saa selvfølgelig rigtig Betragtning. Denne Betragtning vil jeg ogsaa tillade mig at anlægge i Fremtiden, hvis der ikke skulde komme noget Svar fra Regeringen paa dette Spørgsmaal.

Men hvad ligger der nu i det, at den konservative Partiformand taler om et Prøvevalg? Der ligger deri en ubevidst, men netop derfor saa meget mere værdifuld Erkendelse af, at i den kommende Samling er det konservative Oppositionsparti udelukket fra at tilkendegive, at det er et Oppositionsparti, og derfor er det for saa vidt rigtigt, at det egentlig ikke er nogen gældende Afstemning for dem, der stemmer paa de konservative Rigsdagsmænd, for det er ligegyldigt, om de er her eller ikke. Regeringen har sit Flertal i Orden, enten de er her eller ikke, og de skal ikke stemme imod, de skal ikke tale imod, de skal ikke søge at paavirke Folkestemningen paa nogen Maade, de skal bare gaa sammen med Regeringen, og det er jo naturligvis en ejendommelig Fremgangsmaade for et Oppositionsparti.

Derfor er det for saa vidt rigtigt, naar der siges Prøvevalg, man skal bare forstaa, hvad der ligger i dette Ord. Det er i Virkeligheden egen Tilstaaelse af, at man her er kommet i en Situation, hvor man er udelukket fra at optræde som Opposition, og at for saa vidt det gældende Valg for dette Parti først kommer til Efteraaret. Jeg antager ogsaa, at det er en Opfattelse, som en hel Række af konservative Vælgere vil følge, og at de vil afgive deres Stemmer netop ud fra den Betragtning, at de naturligvis ønsker at deltage i dette Valg paa en Maade, der virkelig giver deres Stemme nogen Vægt. Dagen efter Valget vil jo de konservative Stemmer praktisk talt alle blive talt paa Regeringsside. Der opstilles ganske vist nu i en Række Amter Forligsmodstandere, men saa vidt jeg kan se, er der kun to Steder, hvor de har Udsigt til at blive valgt, det ene Sted er i Gentofte, og det andet maaske i Ringkøbing; alle de andre Steder vil de Stemmer, der afgives paa Forligsmodstandere, bidrage til at faa Forligstilhængere valgt. Det er ganske vist en ejendommelig Virkning af et Valg, men saadan er det nu engang.

Vi anser denne Regering og hele dens Politik for at være en Ulykke for Landet, og vi har ment, at man maatte søge paa enhver lovlig Maade at komme af med denne Regering. Saa har vi spurgt os selv, hvordan man kunde naa det Resultat, og